

АБОНАМЕНТЪ:

За България { год. 20 л.
6 м. 12 л.
За странство „ 40 л.

Единъ брой 20 стот.

Телефонъ № 368.

ДОБРУДЖА

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ
се плаща по спора-
зумеиуе.
Адресъ:
в. „ДОБРУДЖА“ — площадъ
„Черна Джамия“ № 5.
Излиза:
срѣда и сѣбота.
Ръкописи не се връщатъ.

Д-ръ Н. П.

Истинскиятъ ликъ на ромжиската властъ.

Ромжния още продължава да бъде галеното дѣте на нѣкои важни европейски вѣстници. Когато първиятъ ромжиски делегатъ изложи прѣдъ мирната конференция исканията на Ромжния, френски ежедневници, като „Temps“ и „Figaro“ напиримъ, се изказаха симпатично за исканията, съ които цѣли области, населени отъ чужди на тази страна народности, се отдаватъ въ рѣцѣтъ на набѣдения „стражъ на мира“ въ югоизточна Европа.

И при все това, днешнитъ управници на Ромжия не заслужаватъ нито симпатитъ, нито довѣрието, което по нѣкога имъ се отдава. Тѣ сж автори на онази кървава драма, която единствена за винаги би трѣбвало да покрие съ поворъ стравата имъ, и да ѝ отнеме правото да се счита за цивилизована и правова държава — побоищата, разрушенията и организираниятъ кланета отъ 1907 г., когато селянитъ опожариха чокойскитъ имения въ множество села, а войската подложи на масовъ побой и безработно набиване десетки хиляди селяни.

Ромжиската олигархия си остава все сжщата и днесъ, при всичко, че настѣпи коренна промѣна на обстоятелствата. Въ навечерието на военнитъ дѣйствия въ 1916 г., и прѣвъ врѣмето на самата война ромжиската властъ извърши такъвъ необозримъ купъ отъ прѣстѣпления надъ невинното и беззащитно население, особено въ Добруджа надъ българитъ, че днесъ ни единъ ромжиски вѣстникъ не смѣе да продума нѣщо за каквито и да било звѣрства или насилия, вършени отъ нѣкого прѣвъ врѣме на войната отъ 1916 до 1918 г.

Краятъ на великата война създаде за Ромжния блѣстящи перспективи, но тя създаде едновременно въ цѣла Европа редъ важни задачи за реформи, и единъ повратъ къмъ лѣво, къмъ демократизация, къмъ свобода. Ромжиската олигархия, обаче, вижда само първото.

Военното положение и полицейскитъ тероръ — какъвто само въ Ромжния още сжществува — цѣлятъ да потушатъ и прикриятъ всѣко недоволство и негодувание всрѣдъ народнитъ маси. За тая цѣль бившето правителство на Маргиломана организира само като селска жандармерия 50,000 души, прѣдначинени да пазятъ чокойския „редъ“ въ селата. По-нататкъ се организира, щото всѣко население, и най-безчовѣчното, извършено надъ българии въ Добруджа, вли надъ украинци, руси, евреи или българии въ Бесарабия, надъ унгарци или келери въ Трансилвания, надъ евреи въ самата Ромжия, да намѣри хора, които да го оправдаятъ, като го прѣдставятъ за самозашита противъ въображаемъ неприятель. Потжпкването на тържествени задължения, поети

отъ ромжиското правителство спрѣмо новоокупираниѣ области, както бѣ случая съ Бесарабия, гдѣто Ромжния се задължи съ формалния актъ на присъединението, да спази пълното самоуправление на областта, — допълва картината на ромжиската организация за изтрѣблението на чуждитъ елементи. Мжченическата смъртъ пкъкъ отъ побой на ромжиския работнически водителъ въ Букурещъ Йонъ Фриму показва „културната роля“ на ромжиската олигархия и въ самата Ромжия.

Едно мирно улично работническо движение въ Букурещъ бива разпръснато съ картечници, при множество убити и ранени. На втория день всички видни работнически водители сж арестувани, отведени въ подземията на полицията и тамъ сж били безчовѣчно изтезавани и бити „за да разкриятъ своитъ връзки съ неприятеля“. Съсипани отъ бой, тѣ сж отнесени въ централния затворъ Вакарещи, гдѣто Фриму починалъ.

Който знае мѣстото, което Фриму заемаше въ ромжиското работническо движение, само той ще почувствува ясно размѣра на прѣстѣплението и всичката реакционна дързост на правителството на „нова“ Ромжия. Наредъ съ имената на Д-ръ Раковски и К. Доброжану-Геря, видниятъ социалистически теоретикъ, социологъ и литературенъ критикъ, стои това на Йонъ Фриму. Той е, който слѣдъ унищожението на старото социалистическо движение отъ либералната партия въ 1896 год. закрѣпи и събра спасенитъ останки, а по-късно заемаше първо мѣсто въ всичкитъ акции на новосъздаденото социалистическо движение. Между работническото той бѣше най-популярната личностъ. Увлѣкателенъ ораторъ, неуморимъ пропагандистъ, винаги оптимистъ и революционеръ по душа, винаги на своя постъ и готовъ да се жертвува за дѣлото, той бѣ идола на букурещкото работничество. И полицията на първия ромжиски делегатъ въ мирната конференция, полицията на нова, възродена, възобновена, демократизирана Ромжия, полицията на великата държава, която въ варварската югоизточна Европа ще играе ролята на „цивилизаторъ“ — тая полиция смаза отъ бой всрѣдъ самата столица първия между букурещкото работничество.

Какво прави тази сжщата властъ, тази сжщата полиция тамъ далече, въ провинцитъ, отъ гдѣто риданието не достига до безпристрастни уши? Тамъ прѣстѣпленията и терора се оправдаватъ съ прѣслѣждане на „чуждитъ агитатори“ и „подстрѣкатели“, „болшевицитъ“, „атентаторитъ“ или, както се изразяваше една помѣстена въ „Temps“ букурещка телеграма за положението въ Добруджа — „bandes

bulgare, qui se livrent impunement à tous les méfaits“ (български чети, които безнаказано се отдавали на всѣкакви лоши дѣйствия). Дѣ сж върлували въ южна Добруджа тия чети, телеграмата не посочва, не посочва и нито едно отъ злосторствата имъ, но намиратъ се хора да ѝ върватъ.

„Ромжиското управление“, дѣто и да се упражнява, то ще бъде истински тероръ.

Защото и сега, слѣдъ като въ цѣла Европа вѣе новъ духъ и всичко старо се руши, ромжиската властъ и у дома си, и въ чуждитъ ней провинции, за които претендира, си остава все сжщата — мрачна, реакционна, олигархична.

Положението въ Силистренско и Тутраканско.

(Изложение, прѣдъдено на прѣдставителитъ на Съглашенскитъ сили и на българското правителство).

Прѣдставителитъ на Силистренско и Тутраканско, г. г. Атанасъ Мутафовъ, Костадинъ Йовчевъ, Славчо Алексиевъ и Стоянъ Х. Цановъ, снабдени съ редовни пълномощия, връчиха на прѣдставителитъ на великитъ сили въ България и на българското правителство слѣдното изложение:

Ваше Прѣвъзходителство,

Прогнени наново отъ родни огнища отъ терористичната ромжиска администрация и упълномощени отъ населението на 45 села отъ Силистренска и Тутраканска околии, ние се осмѣляваме да се явимъ прѣдъ Васъ и да Ви изложимъ плачевнитъ условия, въ които сж поставени нашитъ семейства и братя въ окупирана Добруджа. Ние не допускаме никога, че въ настоящитъ врѣмена, когато демократизмътъ тържествува — врѣмена на националнитъ обособявания — ще се позволи да се тжпчатъ осветенитъ съ кръвта на синоветъ на великитъ нации права, дори когато се отнася до сждбата на единъ малкъ народъ, грѣховетъ на който сж, че носи името български народъ.

Ние не допускаме още, че изключителнитъ режимъ на прѣслѣждане, арести, отвлѣчания, екстернирания може да се търпи днесъ, че ще се постѣра върху живота, свободата, училищата и религиознитъ вѣрвания на едно население, което се намира подъ окупационния режимъ на английскитъ и френски войски и на което бждещата сждба се намира въ рѣцѣтъ на върховния международенъ сждъ въ Парижъ.

Ваше Прѣвъзходителство,

Ние сме родени въ Добруджа. Тамъ ние живѣемъ. Тамъ сж нашитъ семейства, нашитъ имоти, нашитъ спомени, свързани съ човѣшкия родъ и съ българското минало и настояще.

Мнозина отъ насъ помнитъ турското робство, при което, безсѣмътно, нашитъ дѣди и прадеди израстнаха въ най-мрачни врѣмена на управление отъ едно чуждо и иновѣрно азиатско плѣме, ала въ описанията за това черно робство ние не помнимъ ограничени и насилия, на каквито сме подложени днесъ отъ една администрация, която се ява съ претенцитъ да прѣдставлява единъ, културенъ християнски народъ, народъ на новитъ демократически идеи и въротърпимостъ.

Ваше Прѣвъзходителство,

Добруджа е сжкла и тѣсно свързана съ българската душа, защото тамъ лежи началото на българското царство

и тамъ сж запазени най-чиститъ нравии, обичаи и езикъ на българския родъ. Добруджа е въ сърцето на всѣки българинъ и заради нея ние българитъ поставихме на изпитание неестественния съюзъ съ германци, да сжсжаме окончателно съ тѣхъ. Добруджа бѣ причината за смъртта на централния съюзъ. За Добруджа българскиятъ народъ понесе всичкитъ послѣдствия на новитъ условия. Това обстоятелство, безсѣмътно, намѣри справедливата прѣцѣпка и изразъ въ подписаната на 29 септември 1918 г. конвенция въ Солунъ, споредъ която, Добруджа се оставяше подъ управлението на българитъ до окончателния миръ.

Макаръ и окупирани отъ английски и френски войски, ние бѣхме доволни и очаквахме съ спокойствие и пълна вѣра тържеството на правото на международната конференция. Ала, за наше голѣмо нещастие, ние изтрѣгнахме при вѣстята, че ромжиската властъ ще замѣсти българската. Ние останахме ужасени, защото у насъ още живѣятъ грознитъ безчеловѣчни картини на ромжиския тероръ, на грабежитъ и опожаряванията на собственитъ ни имоти и села, на изгорѣлитъ ученици, дѣца въ училището въ с. Сребърна, на отвлѣчениитъ 25,000 добруджанци, мжже, жени, стари и дѣца, отъ които мнозинството оставиха кости поради мизерия въ Молдова.

Ваше прѣвъзходителство,

Ние сме именно отъ тия добруджанци, които видѣха и изпитаха мжченически животъ въ ромжиската администрация и военна властъ, прѣдъ която като добитѣкъ ние безжизнено чакахме или да бждемъ бити, убити, или откарани въ неизвѣстностъ. Въ бѣгството ние намѣрихме спасение. И днесъ най-сърдечно Ви утѣряваме, че намираме спасение пакъ въ бѣгство, като оставаме въ неизвѣстностъ сждбата на близки и сжкли рожби. Защото, колкото спокойни и да бѣхме при присжтствието на английскитъ командири, които наредиха слѣдъ оттеглянето на българскитъ власти, да се образува администрация и полиция отъ мѣстни жители, ромжиската администрация пакъ се яви и наложи съ всичката своя организация отъ сжщи лица, отъ които ние имаме най-тжжни спомени.

И дѣйствително, съ явяването на тая ромжиска администрация отъ началници, тайни полици, кметове, секретаръ-бирници, положението се изведнажъ измѣни. За насъ не оставаше друго, освѣтъ да търсимъ спасение задъ границитъ на роднитъ ни огнища.

Ваше Прѣвъзходителство,

Ние не желаемъ да бждемъ голо-словни. Ние ще подкрѣпимъ съ факти нашето изложение. Слѣдъ като се оттеглиха българскитъ власти, по заповѣдъ на английскитъ командири се създаде администрация отъ мѣстното население въ всички общини изъ Силистренската и Тутраканска околии. За изпълнението и организацията английскитъ командири утѣриха и изработенитъ за цѣлѣта правилници. Обаче, не слѣдъ дълго ромжискитъ власти се настанаха и заеха всички обществени и просѣтни институции въ рѣцѣтъ си по начинъ, както излагаме по-долу. (Слѣдватъ фактитъ, които ще дадемъ послѣдователно въ огдѣла „Животъ въ Добруджа“. Б. Р.)

Балканската конфедерация.

В. „Еласт“ съобщава отъ Атина: Социалистическитъ кръгове смѣтатъ, че на Балканитъ нѣма да се явлвори мирътъ, ако не се разрѣши законополително въпроса за Балканската конфедерация.

Въпросът за Добруджа въ българския парламент.

Изявления на първия министър.

На 5 тога, по повод едно запитване от народните представители Афузъ Садж Мехмедовъ и Шукри Зюмриевъ, относно претенциите на нашите съседни, министър-председателя г. Т. Теодоровъ направя изявления, при които, по въпроса за Добруджа заяви:

„Ромжнитъ, както се знае, искатъ да имъ се повърне цялата оная Добруджа, която тѣ завзеха по Букурещкия договоръ отъ 1913 г. и която днесъ се намира окупирана отъ английски и французки съюзни войски, съ една администрация, която трѣбваше да бѣде или неутрална — разбирамъ въ смисълъ, че трѣбваше да бѣде на великиятъ държави, — или запазена такъва, какъвто бѣше по-рано, но която въ дѣйствителностъ, по силата на фактите, по силата на фкон отстъпления може да се каже отъ принципитѣ, по които стана окупирането на тази частъ отъ българското отечество, на Добруджа, — е вече ромжиска администрация. Споредъ моитѣ свѣдѣния, ромжиското правителство е претендирало да си вземе тази земя, тази частъ отъ Добруджа, която влѣзе въ границитѣ на Ромжния по Букурещкия договоръ отъ 1913 г. Но дали точно въ тѣзи граници, или съ нѣкои отстъпки, въ каква именно форма ромжиското правителство е направило своитѣ искания или мисли да ги направя, ние нѣмаме положителни данни. Въ всички случаи, съ самия фактъ, че тази частъ отъ нашата територия, че тая частъ отъ нашето отечество биде окупирана военно отъ английски и французки войски, и че днесъ тамъ има ромжиска администрация, ние трѣбва да предположимъ, че ромжиското правителство ще иска да узакони чрезъ конференцията това състояние на нѣщата за винаги. Това сж претенциитѣ на Ромжния; и отговоритѣ ми по първата точка относително Ромжния е този — утвърдителенъ, както виждате, и твърдъ достоенъ за съжаление. Защото ние мислѣхме и сега продължаваме да мислимъ, че, ако е нужно да се установи едно добро съжителство съ Ромжния за винаги въ бъдеще, както то бѣше въ продължение на вѣкове, на цѣли вѣкове въ миналото между двата народа; като изключимъ една епоха отъ нѣколко години насамъ, ако е желателно това не само за насъ и за ромжнитѣ, но за цѣлъ свѣтъ, за този цивилизованъ свѣтъ, който се представява сега въ Версайлъ чрезъ най-виднитѣ си хора, чрезъ най-просвѣтенитѣ си умове, чрезъ най-благороднитѣ сърца, то би трѣбвало да се намѣри съвсѣмъ другъ изходъ; едно друго разрѣшение на въпроса отъ това, което се иска отъ ромжнитѣ. То се знае какъво рѣшение ние разбираме съ тѣзи думи и нѣма нужда да се спирамъ, за да правя изложение прѣдъ васъ на нашитѣ рекламации по този прѣдметъ. Ние искаме, щото този въпросъ за съдбата на Добруджа да бѣде разрѣ-

шенъ въз основа принципа на националноститѣ, въз основа волята на населението, въз основа на историческитѣ данни отъ недалечно време, отъ 40 години, отъ 10 години, отъ 5 години, отъ 1913 год. насамъ, даже ако щете, въз основа на това, което днесъ виждатъ представителитѣ на военнитѣ сили на Англия и Франция на туй мѣсто — въз основа на това да се даде едно трайно, справедливо рѣшение, удовлетворяващо правото и създаващо морални основи за едно добро съседство и добро съжителство между тѣзи два народа, повтарямъ пакъ, създадени за да не се каратъ никога, за да живѣятъ въ най-голямо приятелство и добро съседство“.

На края г. Теодоровъ прибави: „Колкото и да сме изолирани, все пакъ нѣщо може да излѣзе отъ тукъ, да прѣхвъркне границитѣ и да отиде другаде. И затуй ние се постараме да обнародваме и да направимъ извѣстни нѣкои статистически свѣдѣния върху Добруджа. Това сж нѣколко издания, които има добруджанската организация, които има и правителството и които впрочемъ не възбуждатъ толкова голѣмъ споръ, защото работата за Добруджа е съвсѣмъ очевидна; тя е на лице и хората иматъ възможностъ да я видятъ и сега много ясно“.

Ромжискитѣ ужаси въ южна Добруджа.

Въ миналия брой на това мѣсто ние дадохме една макаръ и бѣгла картина за положението въ сѣверна Добруджа; споредъ една негласна анкета. За положението въ южна Добруджа, освѣтъ отъ свѣдѣнията, които ние сме печатали и ще продължаваме да печатаме въ отдѣла „Животътъ въ Добруджа“, може да се сжди отъ слѣднитѣ свѣдѣния на в. „Радикалъ“, които вѣстникътъ печата подъ заглавие „Ромжискитѣ ужаси въ южна Добруджа“:

„Наша политическа приятели изъ Силистренско, избѣгли въ София отъ прѣслѣданята на ромжискитѣ власти, ето какъ рисуватъ мрачната картина на новото ромжиско владичество въ южна Добруджа:

„На 19 декември м. г., въ 4 часа слѣдъ пладнъ единъ малкъ параходъ съ единъ шлепъ донесе на силистренското пристанище персонала на ромжискитѣ учрѣждения: администрация, полиция, детективи, бирници, сждии, учители. Когато това стана извѣстно на гражданството, всички почнаха да се прибиратъ въ домоветѣ: дюкяни, кръчми, всичко се затвори; градътъ запустѣ. Само нѣколко ученици съ по-буенъ темпераментъ отъ гимназията отидоха на пристанището.

Английскитѣ войници на пристанището не ги пуснаха веднага да слѣзатъ, а първоитъ донесоха на команданта г. полковникъ Матиюсъ. Послѣднитъ имъ разрѣши да слѣзатъ, но понеже хотели, дюкяни, всичко бѣ затворено, ромжнитѣ хлопаха тукъ-тамъ, но никдѣ не бѣха приети и останаха по улицитѣ.

На другия денъ г-нѣ командантътъ даде имъ нужнитѣ книжа, потрѣбни да

почнатъ приемането на учрѣжденията, а отъ друга страна, издаде открити листовѣ на мѣстната полиция. Тоя каза на началствующитѣ граждани, че държавнитѣ учрѣждения ще заематъ ромжнитѣ, а общинитѣ и училищата тѣ ще заематъ само тамъ, дѣто населението е ромжиско или пъкъ дѣто населението ще ги приеме. Съ това съобщение добихме насърчение и на всѣкъдѣ, дѣто ромжнитѣ се опитаха да заематъ общини и училища или да настанятъ жандармерията си въ селата въ стара и нова Добруджа... Изгонвани отъ всѣкъдѣ, тѣ се завръщаха въ Силистра.

Населенето навсѣкъдѣ бѣше доволно отъ това, че английската власт не ни изостави въ рѣцѣтъ на умразнитѣ ромжиски власти.

Тѣ продължава до 1 януари, къмъ която лата г. командантътъ полковникъ Матиюсъ бѣ отзованъ въ София, а на негово мѣсто дойде отъ Букурещъ генералъ Польшъ, французинъ на английска служба.

Слѣдъ това ромжнитѣ започнаха да наказватъ българското население съ убийства, побойща, грабежи и откарване.

При приемае общината въ с. Алфатаръ първата работа на ромжнитѣ бѣ да изложатъ първенцитѣ на селото, заловиха деветъ души, бѣха ги до смъртъ и ги откараха задъ Дунава; двама застрѣляха, една умрѣ моментално, а другиятъ слѣдъ три-дневно болѣдуване.

Откаранитѣ сж били подлагани на заплюване и сж хвърляли върху тѣхъ камъни. Кметътъ Тодоръ Бранковановъ бѣ поставенъ на единъ камъкъ на гара Чунлица и тамъ минувацитѣ сж го заплювали. Други 17 души отъ селото избѣгли въ България.

Въ с. Калипетрово нѣкой донесълъ на шефа на ромжиската жандармерия, че нѣколко души отъ селото прѣзъ 1916 г., когато сж откарвали населението въ Молдова, успѣли да избѣгатъ отъ рѣцѣтъ на власитѣ и се върнали въ домоветѣ си. Задѣто не се подчинили на заповѣдта да отидатъ въ Молдова, а избѣгли, заловиха 7 души и бѣха ги до смъртъ. Обвиниха Никола Пеневъ, който случайно лиисваше отъ село, бѣше съ кола за изпълнение комитетски нарядъ. Отидоха стражари да го търсятъ, срѣцатъ колата при село Алфатаръ; но понеже Пеневъ не се съгласилъ да го вържатъ, застрѣлватъ го.

Въ с. Балталжи-Еникьой, понеже населението не имъ указало гостоприемство, шефтътъ на жандармерията, заедно съ подвѣдомственитѣ стражари, като си служатъ съ турското население, пристѣпили да ловятъ единъ по единъ всички българи, заловятъ 9 души, а останалитѣ около 25 души избѣгли въ България.

Заловенитѣ, слѣдъ като били изтезавани, били откарани задъ Дунава. На избѣгалитѣ жандармерийскитѣ шефъ отнема добитѣка, колитѣ и ги развалѣ на турцитѣ, а съ женитѣ имъ се подигравали. Прѣбили единъ старецъ, защото синъ му избѣгалъ.

Въ с. Кочина жандармерийскитѣ шефъ събралъ всички жителя и имъ

казалъ, че той нѣма да закачи, да бие или откарва никого, ако за тази му услуга му събератъ 10,000 лева и ежедневно му занасятъ на секцията по една гжска, пуйка или по нѣколко кокошки. Бѣха му събрали 4,000 лева отъ една махала, оставаше да събератъ останалитѣ отъ другата.

Подобни варварства се вършатъ въ всѣко село, нѣма българско село, отъ което да нѣма заловени и откарани и по нѣколко души избѣгали отсамъ, въ България.

Ромжискитѣ прокурори и слѣдователи, хората на правосъдието, образуватъ дѣла. Невинни хора се даватъ подъ смѣлъ. Измислюватъ мотиви. За ромжнитѣ достатъчно е да се каже българинъ, за да бѣде прѣслѣданъ, изтезаванъ, откарванъ въ Ромжния или застрѣлянъ.

Всѣки денъ изъ селото ни кръстосватъ ромжии. Щомъ като съгледаатъ добъръ добитѣкъ, става тѣхенъ, веднага го отнематъ, безъ всѣкаква разпрая; тежко и горко на този, който се опита да възразява.

Всичко това, което ви пиша, не е нито една стотна отъ това, какъвто тѣ вършатъ“.

Ромжния и България.

30 милиона ромжии.

Въ едно интервю въ „Пти Паризенъ“ Таке Ионеску заявилъ, че се присъединява къмъ думитѣ на Венизелосъ относно България и добавилъ: „Прѣзъ 1913 год. Венизелосъ бѣше още въодушевенъ отъ желанието да се постигне едно споразумѣние между балканскитѣ народи, включително и българитѣ; той искаше само едно — България да гарантира свободата на грѣцкитѣ църкви и училища въ нова България, като обѣщава взаимностъ отъ грѣцка страна за българскитѣ училища и църкви въ Гърция. Българитѣ отказали това и останаха изолирани. Само слѣдъ формалното отказване на България бѣ сключенъ съюзътъ между Гърция, Сърбия и Ромжния.

Отъ първитѣ дни на августъ 1914 год. до палането на Венизелосъ отъ властата азъ имахъ дълга кореспонденция съ него относно жертвитѣ, които трѣбваше да направятъ Гърция и Ромжния за привлечането на България къмъ Съглашението. Венизелосъ бѣше готовъ да направя отстъпка на България, за да я привлече, но тя се хвърли въ обятията на Германия. Слѣдъ това прѣстѣпление очевидно е, че не трѣбваше да правимъ жертви за България. Нашитѣ територи на югъ отъ Дунава, т. е. морското ни крайбрежие днесъ за насъ е по-необходимо, отколкуто прѣзъ 1913 год. Днесъ ние сме единъ народъ отъ 15 милиона, а слѣдъ десетъ години ще броемъ 30 милиона. За да диняме свободно, ние имаме нужда отъ по-широкъ достѣп на морето — границата отъ 1913 год. едвамъ ни дава тоя достѣп. Венизелосъ има право — за България нищо повече отъ справедливото“.

Д. Нацевъ — Бурсни.

Подъ ромжиско нго.

Разказъ изъ живота на българитѣ въ Добруджа.

(5)

— Познавамъ ви... извинете... Азъ бѣхъ изпадналъ въ нѣкакво ужасно положение на ясновидецъ... Боже мой! Никога нищо подобно... Главата ме боли... Азъ видѣхъ тукъ мѣгла, видѣхъ величие и мощь, чухъ пѣсень да се носи... — бърборѣше той не-свързано и пакъ гледаше надолу по улицата.

— Вне бѣхте прѣхласнатъ; азъ отъ дълго време съмъ при васъ и не смѣяхъ да ви се обади... Вече седмъ мѣсеца не сме се виждали... Вне все въ село ли бѣхте до сега?

— Не, азъ съмъ тукъ, студентъ.

— А?! Може ли? Защо не съмъ ви срѣщала.

— Защото никдѣ не ходя.

— А въ университетъ?

— И тамъ не отивамъ... Та и какъво да правя тамъ? Да уча ромжиска култура? — каза и мѣкна. За-мѣкна и тя. Нѣщо станаше въ души-тѣ имъ.

Тръгнаха едновременно и двамата къмъ една и сжща посока, а смѣтътъ заскрипѣ подъ краката имъ, сжщо като да въздишаше.

— Какъ се съгласуватъ мислитѣ ни, — каза Марто и дигна яката на палтото си.

Валерия не отговори, а продължи да лжкатуши изъ улицитѣ, съпровождана отъ Марто.

— Азъ живѣя тукъ, — каза Валерия и бутна вратата.

— До виджана, — каза Марто и подаде ржката си.

— Не! Моля ви се, влѣзте вътрѣ, — живо покани, Валерия, сканшъ страхуваше се да не би да побѣгне.

— Ше ви безпокоя.

— Моля. Много ще ми е приятно... Вие толкова много добрини ми направихте...

Марто не дочака втора покана, а съ тулпящо сърце влѣзе въ моминската стая на Валерия.

Спотайванитѣ отъ дълго мечти се прѣвърнаха на мълчаливи погледи, Тръпки полазиха по тѣлата имъ. Тѣ сж сами всрѣлъ голѣмия и шуменъ градъ. Сърдцата имъ трептѣха въ унесъ, а душиятѣ се стрѣмѣха една къмъ друга. Тѣ усѣщаха това и мѣлчаха.

— Азъ постоянно мисля за васъ, — каза Валерия и седна на вийното. Малкитѣ ѣ бѣли рѣци несъзнателно заудряха бѣлитѣ клавиши на пианото и то застана.

— Посвирете ми, азъ ще слушамъ... Валерия погледна въ него и отпусна рѣцѣ.

— Отдавна не съмъ свирила. Менъ ми е тѣй мѣчно, скучно. Често мисля за село и често плача... Тамъ страдатъ толкова много добри хора отъ майка ми, отъ моя братъ, отъ Ионакъ и отъ всички подобни на тѣхъ... Сърдцето ме прѣболѣва отъ мжка...

Марто я не чуваше. Тамъ на срѣща върху работната масичка той видѣ портрета си, въ разкошна златна рамка.

— Моля ви се, този портретъ... Валерия се изчерви, като прѣстѣженикъ, хванатъ на мѣстопрѣстѣпленето и едва чуто пошепна:

— Вашия...

— Отъ кждѣ го имате? — попита той развълнуванъ.

Тя не отговори, а измѣкна отъ едно чекмедже единъ брой отъ тайния бюлетинъ на ромжиското външно министерство и му го подаде.

На втория листъ имае изрѣзка.

— Значи единъ отъ най-голямитѣ прѣстѣпници, — съ смѣхъ каза Марто и прочете: — „Марто Горановъ, студентъ-българинъ отъ Силистренско, опасенъ подбудителъ на българитѣ въ Добруджа срѣщу ромжиската власт. Да се слѣди най-зорко. При най-малко спрѣчкване съ властитѣ да бѣде интерниранъ безъ право на връщане въ прѣдлѣнитѣ на кралството“.

— Много добръ. Азъ още утрѣ, още днесъ... Не, не, още сега ще ида да се спрѣчамъ съ тия власти. Разбойници! — извика той и гнѣвъ обхвана цѣлото му същество. Наново умразата къмъ ромжнитѣ кипна и бѣше готова да се разрази като пожаръ.

— Моля ви се... Не правете нищо. Нелѣйте, ще ви изгонятъ. По-добръ е да останете тукъ.

— Не, не мога повече да търпя! Азъ днесъ видѣхъ въ себе си силата и мощьта на моята родина, азъ ще отида въ България и тукъ ще се върна само като побѣдител... До виджана.

— Марто! Марто! Остани! — извика Валерия съ треперящъ гласъ и прострѣ рѣцѣтъ си къмъ него. Тя повече не можеше да задържа затаенитѣ се копнежии по него, които избузнаха

Положението.

Със декретъ, публикуванъ въ ромънския държавен вестникъ на 6 мартъ, новъ стилъ, изборитъ насрочени въ Ромъния, Бесарабия и Добруджа се отлагатъ за 15, 16 и 17 май.

Оглаването на изборитъ се намира въ връзка съ обявената въ Ромъния мобилизация, вследствие на болшевишката опасност. Болшевикитъ, които сж господари на една частъ отъ Украйна, се организиратъ трѣскаво и ромънитъ се боятъ, че обектътъ на болшевишките операции ще бжде тѣхната държава, толкова повече, че болшевишки агитатори сж наводнили Бесарабия.

Ще трѣбва да помемъ и за интригата, широко разпространявана отъ Букурещъ, че въ болшевишките армии участвували и българи. Отъ дѣ сж тия българи не се казва, и сигурно интригата се намира въ връзка съ друга една, която иде отъ грѣцка страна, че леринскитъ и другитъ македонски българи въ грѣцката армия напуцали частитъ си и се присѣдинявали къмъ болшевикитъ. Ако това е истина, то показва чувствата на тия хора спрямо Грѣция, и още, че гърцитъ сж се охитрили да изпращатъ на помощъ на Съглашението не гърци, а българи.

Слѣдъ два-три дни г. Уйлсонъ ще бжде въ Парижъ, дѣто е вече г-тъ Лойдъ Джорджъ и работитъ ще тръгнатъ ускорено. 20 мартъ се посочва като денъ на пълното заседание на конференцията; до тая дата, значи, комиснитъ трѣбва да сж привършили работата си. Ако не се появятъ усложненията, които френцитъ пѣдвигватъ по германскитъ работи, прѣдварителниятъ миръ ще може да бжде подписанъ въ първата половина на мѣсецъ априлъ.

Г-нь Уйлсонъ се връща въ Европа слѣдъ една публична манифестация на солидарностъ между него и г. Тафтъ, водителятъ на американската републиканска партия. Освѣтъ това, американскитъ сенатъ тури на негово разположение колосалниятъ кредитъ отъ 7 милиарда долара, който ще се разходва въ свързка съ успѣхътъ на г. Уйлсонъ да се създаде единъ траенъ миръ и подготви разоржаването на армитъ и флотитъ. Въ Америка прѣдвигватъ, значи, че шовинизмътъ въ стара Европа е още много силенъ и може да направи невъзможно разоржаването. Подобенъ страхъ има и Франция, и на него става отзивъ г. Гюставъ Херве. Той се бон, че като изолира Русия, Съглашението ще подготви почвата за единъ руско-германски съюзъ, който слѣдъ десетина години нѣма да може да бжде обѣденъ отъ англо-американската блокада. За да да се изключи една по-

добна възможностъ, Херве прѣдлага Русия да участвува въ конференцията като велика сила и съюзница на Съглашението.

Въ сжщностъ, страхътъ се корени въ обстоятелството, че болшевикитъ сж все още господари въ Русия, а положението въ Германия продължава да бжде неуяснено. Наистина, германското правителство до сега успѣва да се справи съ спортакитъ (германскитъ болшевики), но тревожитъ апели на фелдмаршалъ Хинденбургъ, който командува германската армия на изтокъ, че трѣбва да се мобилизиратъ всички налични сили срѣщу болшевикитъ, понеже тѣхнитъ нападения зачестяватъ и агитациитъ имъ ставатъ опасни, отъ една страна, и хроническитъ бунтове на спартакитъ, отъ друга, носятъ въ себе си страшното неизвѣстно на утрѣшния денъ, съ което конференцията ще трѣбва да се справи прѣди той да настѣпн.

Германия и Русия могатъ да станатъ опасни за Европа не само като болшевишки страни. Ако конференцията не задоволи поне Русия, тя ще остане у рускитъ граждани горчивината на измамени въ надеждитъ си хора, които неминуемо ще доведе до съюзъ на буржуазна Русия съ буржуазна Германия, отъ който се страхува Херве.

На трѣгане за Европа г. Уйлсонъ е произнесалъ въ Нью-Йоркската опера бѣлжитъ рѣчь, въ която заявилъ, че нѣма да се върне отъ Европа, прѣди да изкара на добъръ край мисията, която Америка му е повѣрила: да въдвори постояненъ миръ въ свѣта, по пътя на пълната свобода за развитието на свободнитъ народи. Пълната свобода на развитие безъ националното обединение на народитъ е невъзможна. А малкитъ съюзници на Съглашението, особено на Балканитъ, не само не искатъ и да чуятъ за националното обединение на Балканитъ, но искатъ земи и отъ стара България. Разбира се, че да искашъ, не значи още да вземашъ, и не сж исканията имъ, които ни смуцаватъ. Смущава ни обстоятелството, че шовинистическиятъ печатъ на Съглашенскитъ страни, а особено френскитъ поощряватъ тия апетити. Това може да доведе до старото положение на нѣщата — Балканитъ пакъ да станатъ огнище на международнитъ интриги, а това, заедно съ условията, които се създаватъ за такива интриги въ Мала-Азия, ще обезсили лигата на народитъ още въ първото десетилѣтие на нейното сжществуване и ще отвори широко вратитъ за нови изненади.

Ревматизмътъ отъ Д-ръ ДИМО Т. БУРИЛКОВЪ и Д-ръ НИКОЛА ВА-СИЛЕВЪ. Книгата е издадена отъ Библиотека „НАРОДНО ЗДРАВЕ“ и цѣлѣ да запознае читателя и страдащия съ сжщността на тая опасна болестъ, която сега, слѣдъ дългитъ и изтощителни войни, е добила особено широко разпространение. Намира се въ всички книжарници изъ Царството. Доставка се отъ Книгоиздателство „Гутенбергъ“ — София. Цѣна 4 50 лв.

съ неудържима сила и разголиха душата ѝ, която бѣше като свѣщенъ бѣлъ лотосъ, цѣвалъ въ обятията на слънчевата нѣга.

Това внезапно избухване на чувствата ѝ къмъ него го облѣ отначало съ жаръ, послѣ съ студъ и жегга, събуди се отъ нѣкакъвъ сънъ, хвана прѣстренитъ ѝ за молба рѣцъ и ги цѣлуна.

— Марто, остана. Азъ те обичамъ... Обичамъ те и, отидешъ ли си, съ менъ е всичко свършено. Азъ съмъ българка, баща ми е българинъ, и азъ мразя отъ цѣлата си душа този по-дълъ народъ, който се мъчи да ми даде името си и да онаятн душата ми. Остана, азъ ще ти помагамъ. Двама съ тебъ като мразимъ, умразата ни ще бжде по-силна, по-могуща, — говорѣше тя съ разгорени като въглени очи и прислони главницата си върху рамото му. Марто забрави свѣта, забрави и себе си — той виваше устни въ устнитъ ѝ и трѣпнѣше отъ желание и страсть. Всячко това доведе до вѣнчло.

Бащата го съвѣта да се пази, защото женитъ сж коварни, може би, и Валерия ще направи отъ него орждие на нѣкакви чужди цѣли.

— Тя е българка, татко, азъ и вѣрвамъ...

— При все, но пази се. Трѣзво мисли и съ ясенъ погледъ огледай около си. На никого вѣра не хващай. Нейниятъ братъ е ренегатъ, и колко други има, които отъ алчностъ за пари сж продали своето човѣшко достоинство! Пази се, сине, пази!

Валерия, влизайки, дочу послѣднитъ думи на даскалъ Горанъ и каза съ смѣхъ:

— И азъ ще го пазя, татко, повече отъ очитъ си. Ще го пазя и той ще ме пази.

— Дано бжде така, — каза той, сбoguва се и си отиде на село, кадѣто ницѣха кански отъ нахлулата нова глупница чиновници, които по единъ ужасенъ и прѣстѣпенъ начинъ събираха даннитъ, продаваха имуществата на безцѣнница, хвърляха въ затвора передовнитъ данкоплатци.

Българитъ се възмутиха, ромънитъ ликуваха, а Марто стискаше въ пригрѣдкитъ си Валерия и прѣживѣваше послѣднитъ дни на своето младенчество, което цѣше да се замѣни съ зрѣлостта на мъжа, принуденъ да се грижи за сѣмейството.

Мирната конференция.

Становището на Япония по въпроситъ на мира.

„Журналъ де Деба“ отъ 30 съобщава: Програмата на Япония бѣше формулирана прѣди нѣколко седмици отъ единъ отъ най-виднитъ японски държавни мъже, маркизъ Окюма, бившъ министъръ-прѣседателъ. Тая програма се свежда къмъ слѣднитъ деветъ точки:

1. Въ това, което се отнася до западна Европа, Балканитъ и африканскитъ колонии, Япония ще се присѣдини напълно къмъ възгледитъ на Англия, Франция и Америка.

2. По отношение бждещитъ отношения на Германия и Русия, Япония ще работи задружно съ съюзнитъ, имайки най-вече прѣдъ видъ въдворяването на единъ траенъ миръ.

3. Япония повѣрва на конференцията за мира грижата да разрѣши всички въпроси за финансови обезщетения.

4. Сждбата на архипелага Самоа трѣбва да бжде уредена въ съгласие съ Англия и Съединенитъ-Щати върху принципа за прѣмахването на всякаква германска база въ Срѣдиземно море.

5. Австралия трѣбва да има Нова-Гвинея.

6. Архипелагътъ на Маршалскитъ острови, Каролина и Дадронъ, за сега окупирани отъ Япония, нѣматъ никаква стойностъ за Япония, но ще съставляватъ една опасностъ въ рѣцѣтъ на Германия. Понеже не може да се дадатъ на една трета сила, Япония трѣбва да бжде оторизирана отъ лигата на народитъ да ги контролира.

7. Чинъ-Тао и пристанището Киачао, прохода на Сутъ-Соа трѣбва да принадлежи на Япония.

8. Япония ще се присѣдини къмъ съюзнитъ относително подържането реда въ Сибиръ. Някоя сила не трѣбва да има рѣшителенъ гласъ по отношение интереситъ и концеситъ въ тая страна.

9. Принципа на свободнитъ пристанища трѣбва да бжде правилно въведенъ въ Китай.

Важни заседания.

Римъ, 4 мартъ. (Италианска агенция). Съобщаватъ отъ Парижъ: Прѣдвигва се, че прѣзъ настоящата седмица заседанията на конференцията ще бждатъ много важни. Почнато е разискването относително гаранцитъ и границитъ съ Германия. Слѣдъ това ще се пристѣпи къмъ разглеждане териториалнитъ въпроси на Австрия. Кореспондентътъ на „Джорнале д'Италия“ въ Парижъ съобщава, че се касае да се установятъ такива граници, които да гарантиратъ, както Франция, така и Италия. Относително черногорския въпросъ, кореспондентътъ изтъква, че легендата за измѣната на Черна-Гора спрямо Съглашението е неоснователна. Той прибавя сжщо, че е несправедливо обвинението, какво Черна-Гора е сключила доброволно мира съ Австрия.

И като въ калайдоскопъ измина всичко това прѣдъ съзнанието му.

— Валерия, хайде да отидемъ въ село. Зѣ св. Богородица да бждемъ тамъ. Исканшъ ли? А?

— Да идемъ, какво ни прѣчи. Тъкмо на харманъ, ще помогнемъ, па и Кремена ми пише, че татко и мама искали да ни видятъ.

Събраха си багажа и отпитуваха, ала не бѣше за добръ. Сждбата рѣшавше по особенъ начинъ вървежа на събитията и ценитата на живота. Ромъния се готѣше да падне подъ ударитъ на сжщата тая сждба, която я застава прѣди три години да се забрави отъ славолубие.

II.

Радостта въ къщата на стария Даскалъ Горанъ бѣше твърдъ голяма. Младоженицитъ бѣха посрѣдирани съ открити обятия, което увеличи тѣхната радостъ. Какво по-големо щастие отъ това, да бждешъ обичанъ и да се чувствувашъ всрѣдъ близки, които треперятъ надъ тебъ?

Отъ начало Мартовитъ съселяни се държаха на страна, сѣкашъ се чувствуваша оскърбени и унижени, по, щомъ като научиха малко повече за

Черногорскитъ делегати ще бждатъ приети утрѣ отъ конференцията, за да докажатъ невалидността на така наречения плебисцитъ въ Подгорица и да искатъ единъ плебисцитъ, гарантиранъ отъ своетолия.

Кореспондентътъ на „Джорнале д'Италия“ пише отъ Парижъ, че Съглашението не бива да поднише единъ договоръ спрямо България, подобенъ на онзи, наложенъ отъ Германия на Ромъния.

Икономическиятъ съвѣтъ, подъ прѣседателството на Криспи, е далъ инструкции на междусъюзнишката делегация, която отива въ Спа за да уреди продоволствието на Германия срѣщу отстъпването на германската търговска флота и заплащане въ натура, както и други въпроси. Уредени сж условията, при които ще се продоволствува Австрия.

Въпроситъ за Германия и Турция.

Парижъ, 4 мартъ. Съобщаватъ отъ Парижъ: Ще започнатъ разискванията за прѣдварителния миръ. Относително германския въпросъ, прѣдвигватъ се дълги и обширни разисквания.

Пълното заседание на конференцията ще се състои на 20 того. Вѣроятно е подписването на прѣдварителния миръ да стане въ първитъ дни на м. априлъ.

На „Джорнале д'Италия“ съобщаватъ отъ Парижъ: Комисията за грѣцкитъ работи била прѣдложила разпоксването на отоманската империя. Освѣтъ това, тя била прѣдложила да се интернационализира Цариградъ и Пролитъ и да се създаде една турска държава съ центъръ въ Мала-Азия, както и да се осигури свободата на всички народности. Англискитъ делегати били прѣдложили слѣдното разрѣшение на малоазиятския въпросъ: Да се отстъпятъ крайбрежнитъ мѣста между Айвалъ и залива Косъ на Грѣция. Кореспондентътъ прибавя, че нито единъ отъ тѣзи въпроси не може да се разглежда по отдѣлно, тъй като за Италия въпроситъ за Смирна и Дедеканеза сж тѣсно свързани съ адриатическия въпросъ. Отъ разрѣшението на този въпросъ ще зависи поведението на италианскитъ делегати при разрѣшението на другитъ въпроси.

Комиснитъ на конференцията.

Лионъ, 5 мартъ. (Радиотелеграма). Всичкитъ сили сж опрѣдѣлили вече своитъ делегати въ тритъ комисии, които сж учрѣдени.

Въ комисията за териториалнитъ въпроси Франция изпраща г. Тардьо; Америка — г. Емисъ; Англия — съръ Ейръ Крю; Италия — маркизъ Салваго Раджи; Япония — г. Иджуино.

Делегатъ въ икономическата комисия сж: съръ Джорджъ Фостеръ и г. Льовлинъ Смитъ за Англия; г. г. Криспи и Чупелли за Италия; г. г. Клемантелъ и Морелъ за Франция; г. г. Матто и Сукуи за Япония.

Делегатитъ въ финансовата комисия сж: Саландра и Криспи за Италия; Шинда и Мори за Япония; Клоцъ и Сержанъ за Франция.

чистата и безкористна душа на Валерия, за нейната обичъ къмъ рода на баща ѝ, акупомъ идѣха и поднасяха честиткитъ на младоженицитъ, като подкрѣпяха тия свои честитки съ подарѣци и мили усмивки, които струваха повече отъ най-сжщия подарѣкъ. Марто и Валерия стискаха попуканитъ и мазолести отъ работа рѣцъ на съселянитъ си и съ сълзи имъ благодарѣха за тѣхното сърдечно внимание.

Селянитъ се радваха, че сега поне можеха да си направятъ удоволствието да ядоснатъ дозвнн Дарина, която вилнѣше като бѣсна, че нейната дѣщеря бѣше влѣзла въ българска къща. Най-много се ядосваше тя, че Марто бѣше непрѣклоненъ и не искаше да влѣзе въ никакво разбирателство съ нея и властта.

Капитанъ Ионакъ изглеждаше, че бѣше се примирилъ съ положението си и съсѣмъ другарски се отнесе съ Марто. Съ нескрита радостъ му честити и му пожела щастливъ животъ. Дори го похвали, че тъй безстрашно му стана съперникъ и отне почти отъ рѣцѣтъ му Валерия, която бѣше тъкмена отъ майка ѝ да стане негова жена.

(Слѣва).

ХРОНИКА

Акредитивните писма на холандския пълномощен министър. За-вчера, въ 5 ч. вечерта, Н. В. Царь прие по установения церемониал холандския пълномощен министър г-н Мелвил ван Карбе, който му връчи акредитивните си писма. От възпяването на Царь Борисъ III, холандският пълномощен министър е първия, който се акредитира при него.

Полковникъ Нейпъръ, досегашен военен представител на Англия, за-вчера сутринта напусна София, изпратен на гарата от министър-председателя г-н Т. Теодоровъ, министрите г. г. д-ръ Даневъ и А. Ляпчевъ, представител на Царя, г. М. Маджаровъ и др. Г. полковникъ Нейпъръ, който преди войната заемаше поста военен аташе при английската легация, се е ползувал винаги съ искрени симпатии на българското общество, които той спечели съ безпристрастните си оцѣнки по балканските въпроси и съ тактичното си благородно държане. Надяваме се, че той ще занесе въ отечеството си сжщити симпатии спрямо българския народъ.

Прѣхраната. Въ министерския съ-вѣтъ е внесенъ за разглеждане новия законопроектъ за прѣхраната.

Добруджанскиятъ въпросъ въ Стокхолмъ. По молба на редакцията, г. Илиа Януловъ, народенъ представителъ, участващъ въ социалистическите съвѣщания въ Стокхолмъ, написа статия на тема: „Добруджанскиятъ въпросъ въ Стокхолмъ“, която ще дадемъ въ следния брой.

Българскиятъ въпросъ. Комисията, подъ прѣдседателството на г. Мих. Ив. Маджаровъ, назначена да събере необходимите материали за конференцията на мира и изработи български гледища, е вече напечатала и издала първия си трудъ, мемоарътъ по националните права на българското племе. Мемоарътъ има 15 коли и въ една сбита форма съ необорими доказателства излага исторически и етнографически основания на българските аспирации.

Ново разписание на влаковете. Главната дирекция на желѣзниците и пристанищата съобщава, че отъ 7 того къмъ товарните влакове № 414/510 и 513/411 между Мездра — Плъвенъ и обратно, Гор.-Орѣховица — Плъвенъ и обратно се прикачва по 1. С. за прѣвозъ на пакѣти съ локално съобщение. Влакъ № 414 трѣгва Мездра 2 ч. и 6 м. вечеръ, пристига Плъвенъ 8 ч. и 30 мин. вечеръ. Влакъ № 411 трѣгва Плъвенъ 5 ч. и 23 мин. сутринъ, пристига Мездра 12 часа 28 мин. вечеръ. Влакъ № 510 трѣгва Плъвенъ 5 часа и 2 мин. сутринъ, пристига Гор.-Орѣховица 11 ч. и 20 мин. сутринъ. Влакъ № 513 трѣгва Гор.-Орѣховица 7 часа и 57 мин. сутринъ, пристига Плъвенъ 2 ч. и 25 м. вечеръ.

Съ тия влакове се приематъ колелни марки, багажи и дребни пратки.

Плтуването на военните. Правилникътъ за безплатните прѣвозки въ военното време е отмиенъ. Прѣвозватъ се безплатно само органите на д-цията на С. Г. О. П. и на подвѣдомствените и учрѣждения, когато плтуватъ по служба, а така сжщо и лицата, които се демобилизиратъ. Безплатните плтувания ставатъ срѣщу прѣдставяне на удостоверение за горната цѣль отъ надлежните учрѣждения или войскови части, срѣщу които удостоверенията гаритъ издаватъ бланкови билети за безплатно плтуване. Удостоверенията се задържатъ отъ желѣзницата.

Пишатъ ни отъ Русе: Г-нъ Ст. А. Узунъ откупи 180 броя отъ бр. 212 на в. „Добруджа“ за безплатно раздаване на бѣжанците въ Русе; г-нъ В. Галчевъ — 180 броя отъ бр. 213 и г-нъ Елисей Петковъ — 200 броя отъ бр. 214 за сжщата цѣль. Редакцията благодарни на поменатите г-да, които съ своя актъ я подпомагатъ въ нейната задача.

Добруджанско събрание. Добруджанската организация поканва членовете на комитета отъ д-во „Добруджа“, членовете на комитета на студентската

добруджанска група, както и всички бѣжанци отъ Добруджа, намиращи се въ София, да се явятъ утрѣ, недѣля, въ 9 часа и половина сутринта въ помещението на организацията — площадъ „Черна-Джамия“ № 5. — на съвѣщание.

София—Бургасъ. Главната Дирекция на желѣзниците съобщава, че отъ 8 того влаковете № № 6 и 5 ще циркулиратъ ежедневно между София—Бургасъ и обратно.

Поправка. Въ съобщението ни за настоятелството на русенското дружество „Добруджа“ е допусната една погрѣшка: посоченъ е като съвѣтникъ Кръстю Кръстевъ (бр. 214), когато името на съвѣтника е Кирилъ Ст. Кръстевъ — Русе.

Книжнина. Получиха се въ редакцията ни:

Сп. „Огнище“. Кн. II. Излиза подъ редакцията на В. Г. Парушевъ при сътрудничеството на наши млади писатели. Годишенъ абонаментъ 25 лева.

Еретикътъ отъ Соана отъ Хаупманъ. Най-последното му творение, прѣведено отъ М. Теофиловъ, издание на библиотека „Цвятъ“, цѣна 3 лева.

Призраци — сѣмейна драма отъ Хенрихъ Ибсенъ. Прѣвелъ Д. Бабевъ. Издание на библиотека „Цвятъ“, цѣна 3 лева.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

(Съобщения на Б. Т. Агенция).

Харвати противъ сѣрби.

Римъ, 5 мартъ. (Италиянска Телеграфна Агенция). Телеграфиратъ отъ Парижъ, че споредъ извѣстия на „Танъ“ отъ Загребъ, тамъ станали много събрания, за да се протестира противъ сѣрбския режимъ. Въ Красовацъ била гласувана резолюция противъ българското правителство, въ която се заявявало, че то не трѣбва да се признава и агентите му да се считатъ за съвѣволно изпратени. Загребскиятъ съвѣтъ се поканвалъ да се намѣси противъ сѣрбите.

Френците искатъ трофеитъ и артилерийскиятъ снаряжи.

Парижъ, 7 мартъ. (Радиотелеграма). Независимата група въ Камарата взе следното рѣшение: Независимата група желе министър-председателя да направи нужното за да бждатъ напълно повърнати на Франция трофеитъ и артилерийския материалъ, взети отъ Германия и Австрия въ 1814 и 15 г., отъ Германия въ 1870 — 71, както и прѣвъ войната отъ 1914 — 1918 год., и това да бжде официално съобщено на французкия народъ.

Подѣлбата на територии между сѣгласенците.

Парижъ, 8 мартъ. (Радиотелеграма). Окончателното уреждане на въпроса за прѣдаване на нѣкои силни пълномощници управлението на германските колонии и земитъ отъ турска Азия ще стане, вѣроятно, едва следъ завръщането на прѣдседателя Уилсонъ. Споредъ в. „Танъ“, господстващото мнѣние въ конференцията е, че има надежда Съединените Щати да приематъ мандатъ за управлението на Армения. Въ такъвъ случай Италия ще добие доста широки пълномощия за областта между Смирна (запазена за Гърция) и Ангора. Знае се, че мандатътъ за Сирия (включително Дамаскъ и Александрия) ще бжде вѣроятно запазенъ за Франция. Англия ще получи мандатъ за Месопотамия и за Палестина. Въ Африка; вѣроятно е, Англия да получи мандатъ за германска източна Африка, а Франция — за Камерунъ и Того. — Юго-западна германска Африка ще бжде присъединена къмъ южна Африка. Въ Тихия океанъ Япония, както изглежда, ще запази германските острови на сѣверъ отъ екуатора, а Австралия — всички германски острови на югъ отъ екуатора, съ изключение на о. Самоа, който ще бжде даденъ на Нова-Зеландия.

Американската опозиция противъ Уилсона.

Атина, 7 мартъ. Вашингтонскиятъ кореспондентъ на в. „Таймсъ“, каго

съобщава за опозицията, която срѣща въ нѣкои американски кръгове политиката на прѣдседателя Уилсонъ за лигата на народитъ, изтъква, че повечето отъ противниците на прѣдседателя не сж по принципъ противъ лигата, а правятъ възражения противъ прѣдставянето на прѣдседателя, лигата да се прѣвиди въ договора за общия миръ. Тѣ смѣтатъ, че най-напрѣдъ трѣбва да се подпише миръ съ Германия и следъ това да се пристѣпи къмъ въпроса за лигата.

Гръцкиятъ патриархъ въ Парижъ.

Парижъ, 8 мартъ. Гръцкиятъ цариградски патриархъ е пристигналъ въ Римъ, отъ гдѣто ще дойде въ Парижъ за да прѣстави на конференцията исканията на гръцкото население въ Цариградъ.

Интернационализирането на Дунавъ.

Бернъ, 28 февруари. — (Закъснѣла). Една телеграма отъ Бѣлградъ съобщава, че тамъ е свикана конференция подъ прѣдседателството на английския адмиралъ Ошеро (?), която работи за интернационализирането на Дунава.

Прѣдварителниятъ миръ.

Атина, 7 мартъ. (Английска радиотелеграма). Върна се, че следъ завръщането на Лойдъ Джорджъ въ Парижъ, сключването на прѣдварителния миръ съ Германия ще бжде ускоро.

Изборната реформа въ Италия.

Римъ, 6 мартъ. По прѣдложение на министър-председателя г. Орландо, камарата отложи съ 6 мѣсеца прѣдложението за изборната реформа, съ 247 гласа противъ 129 и гласува пълно до-вѣрие на правителството.

Положението въ Берлинъ.

Атина, 7 мартъ. Положението въ Берлинъ се подобрява, благодарение твърдостта на Носке и отстъпките и обещанията на правителството.

Засѣданията на комисии.

Парижъ, 7 мартъ. (Радиотелеграма). Въ четвъртъкъ заседава следниятъ комисии: Комисията за обезщетенията, подъ прѣдседателството на г. Клоцъ. Тя разгледа нѣколко въпроси подигнати отъ подкомисии за обезщетенията, за поправка на щетите и за начина, по който ще ставатъ изплащанията отъ страна на неприятелските държави.

Комисията за белгийските работи (на която бѣ повѣрено да проучи датските искания), следъ като прие окончателно текста на своя докладъ по до-

говора отъ 1839 г., даде своите заключения по териториалните въпроси за Малмеди и Моресне. Тя изслуша сжщо една делегация отъ Шлезвигъ, която бѣ прѣдставена отъ датския министъръ г. Бернхофтъ.

Засѣдаваха сжщо комисии за пристанищата, за гръцките работи, за отговорноститъ, за полските работи.

Словаците за сѣрбско-българската граница.

Бернъ, 28 февруари. (Закъснѣла). „Нойес Винеръ Тагеблатъ“ съобщава, че въ събранието на югославянската демократическа партия въ Любляна, гдѣто се е разгледалъ въпроса за границитъ на Югославия, словенитъ се солидаризирали съ сѣрбитъ по въпроса за ретификацията на българо-сѣрбската граница.

Прѣхраната въ Русия.

Стокхолмъ, 27 февруари. (Закъснѣла). Съобщаватъ отъ Берлинъ. Въ пълното засѣдание на централния изпълнителенъ комитетъ и на всички работнически съвети въ Москва Ленинъ държалъ рѣчь по прѣхраната въ Русия. Следъ това бжде взето рѣшение да се даде право на работническите организации да складирайтъ храни, съ изключение на зърнени храни, захаръ, чай и солъ. Въ време на последвалитъ дебати Каманевъ подчерталъ важноста на това рѣшение, цѣльта на което е да запази за държавата само най-важните храни и да остави свободни търговията и прѣвоза на другитъ хранителни продукти.

Тази мѣрка показва, че следъ печалните опити, които направи, болшевишкото правителство се е отказало отъ комунистичната система да монополизира за държавата цѣлата търговия.

Le Mouvement Dobroudjain

Bulletin de l'Organisation Dobroudjain en Bulgarie
Paraît le 1er, le 10 et le 20 de chaque mois.
Rédaction et Administration place „Tcherna Djamia“ 5.
Téléphone N° 368

Abonnements: Bulgarie: 6 mois 9 frs., un an 18 frs.

Etranger: 6 mois 10 frs., un an 20 frs.

Намира се за проданъ при всички вѣстникарски агенции въ Царството. Въ София за проданъ при вѣстникарските будки.

Единъ брой 50 ст.

Приематъ се абонати чрезъ Администрацията, площадъ „Черна Джамия“ 5—София.

Тереза Раненъ,

романъ отъ знаменития френски писателъ Емилъ Зола.
Една извънредно покрѣпителна картина на прѣстѣпната любовъ. Издание на „МОДЕРНА БИБЛИОТЕКА“. Продава се въ всички книжарници и будки въ Царството. Цѣна 6 л

Библиотека „Добруджа“.

надания на народоспомагателния фондъ „ДОБРУДЖА“.

Излѣзли сж до сега следните книги отъ библиотека „ДОБРУДЖА“:

- № 1. Исторически права на България върху Добруджа отъ М. Г. Марковъ. л. 2.—
- № 2. Добруджа и нашето възраждане (културно-исторически издирвания) отъ Ст. Чилингировъ л. 5.—
- № 3. Кюстенджанското пристанище отъ Д-ръ Пенаковъ л. 1.50
- № 4. Мемоаръ отъ Центр. Добр. Съвѣтъ л. 1.50
- № 5. Ромжнските жестококи надъ отвлѣченитъ добруджанци въ Молдава, подъ уредбата на Драгомъръ Пачовъ и Д. В. Кацевъ л. 2.20
- № 6. Стари и нови паметници въ Добруджа (художествено-етнографиченъ етюдь) отъ Ив. Енчевъ—Видю л. 12.—
- № 7. Стефанъ Караджа (животописни бѣлѣжки) отъ Ст. Чилингировъ л. 2.—

Други издания на фонда:

- Портретъ-картина на С-р. Караджа Цѣна л. 2.50
Картина Св. Св. Кирилъ и Методий по оригинала на художника Ив. Енчевъ—Видю Цѣна л. 6.—
ПОРЪЧКИ за книгитъ отъ библиотеката и другитъ ѝ издания се отпиратъ до управлението на Народоспомагателния фондъ „Добруджа“, ул. „В. Левски“ № 16 — София, или до дружество „Книжнина“ ул. „Вас. Левски“ София, телеф. 1609

Въ България при всички книжарници.